

styczne wykształcenie i pierwsze naukowe szlify zdobywało na UJ w Krakowie, ale są także wśród nich i absolwenci UŚ, którzy również w macierzystej uczelni będą pokonywać kolejne stopnie kariery naukowej.

W gronie badaczy i wykładowców literatury czeskiej (o „czesko-słowackich” korzeniach) autorytetem jest prof. dr hab. Józef Zarek (obecnie dyrektor IFS UŚ), dr Anna Car i dr Lucyna Spyрка.

Na czele grona bohemistów-jezykoznawców stoją prof. dr hab. Mieczysław Basaj¹⁷ oraz prof. dr hab. Anna Bluszcz, którym dzielnie asystują: dr Mariola Szymczak (która „porzuciła” bohemistykę na rzecz języka słowackiego) oraz piszący te słowa (jednocześnie opiekun KNS „Światowid”). Na zakończenie warto wspomnieć o jeszcze jednej bohemistce, bez której trudno sobie wyobrazić prawidłowe funkcjonowanie IFS UŚ – mowa tu o mgr Ilonie Rudnik, kierownicze Sekretariatu i zarazem absolwentce pierwszego pokolenia śląskich bohemistów, rocznika 1974–1980.

Czas płynie i niebawem przyjdzie nam obchodzić jubileusz 30-lecia śląskiej bohemistyki i slawistyki. Być może będzie to wspaniała okazja do spotkania starych przyjaciół, mistrzów i uczniów – naukowców, nauczycieli akademickich oraz absolwentów filologii czeskiej (i czesko-słowackiej), by wspominać „stare, dobre dzieje”, prześledzić losy i kariery śląskich bohemistów i zastanowić się nad przyszłością naszej katowicko-sosnowieckiej bohemistyki.

Dariusz Tkaczewski, Sosnowiec–Ołomuniec

Literatura

Bońkowski R., Markiewicz D., 1997: *Śląska slawistyka*, [w:] *Utopia w językach. literaturach i kulturach Słowian I. Ze świadomości utopijnej w refleksji językowej*, „Prace Naukowe UŚ w Katowicach nr 1599” [Katowice], s. 22–42.

Archiwum Instytutu Filologii Słowiańskiej Uniwersytetu Śląskiego.

I Polonistyczno-bohemistyczna konferencja studentów Praga, Uniwersytet Karola, 1–2.03.2002 r.

W dniach 1–2.03.2002 r. odbyła się w Pradze *I Polonistyczno-bohemistyczna konferencja studentów*, zainicjowana i zorganizowana przez Ambasadę RP i Instytut Polski w Pradze oraz Instytut Studiów Sławistycznych i Wschodnioeurope-

¹⁷ Prof. dr hab. M. Basaj w latach 1974–1975 był kierownikiem Zakładu Filologii Słowiańskiej Instytutu Filologii Obcych UŚ, a od 1993 r. do chwili obecnej jest kierownikiem Zakładu Historii Języków Słowiańskich IFS UŚ.

jskich Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Karola w Pradze (Ústav slavistických a východoevropských studií FF UK).

Pomysł nie był nowy, wykorzystywał wzory starych i sprawdzonych polsko-czeskich konferencji historycznych organizowanych w latach siedemdziesiątych i osiemdziesiątych na Uniwersytecie Karola w Pradze. Jednak tym razem – bez żadnych ograniczeń politycznych – przyszła kolej na młodych filologów-slawistów: studentów i doktorantów z Polski i Czech, którzy zajmują się problematyką czeską w Polsce lub polską w Czechach.

Idea spotkania, wzajemnego poznania się studentów-filologów o podobnych zainteresowaniach, przedstawienia wyników swoich badań i poszukiwań jest przednia; prosty pomysł znakomicie zrealizowany w „złotej Pradze”. *Genius loci* tego niepowtarzalnego miasta pozytywnie wpłynął na całą imprezę, stał się jednym z wielu atutów tak bardzo pożytecznego i udanego spotkania młodych naukowców z zaprzyjaźnionych krajów i uczelni. Obrady toczyły się w siedzibie Wydziału Filozoficznego Uniwersytetu Karola, przy placu Jana Palacha 2 (*nota bene* w sali 104, z okien której można było podziwiać piękny widok Zamku Praskiego i Malej Strany).

Na konferencji były reprezentowane następujące polskie ośrodki bohemistyczne: Katowice–Sosnowiec (UŚ), Kraków (UJ), Opole (UO), Poznań (UAM), Toruń (UMK), Warszawa (UW), Wrocław (UWr), a także czeskie ośrodki polonistyczne: Olomuniec (UP), Ostrawa (UO) i Praga (UK). Należy wspomnieć również o publiczności: studentów wygłaszających referaty wspierali ich koledzy oraz „trenerzy” (promotorzy i opiekunowie naukowcy) z macierzystych, zwłaszcza polskich uczelni, wśród których należy wspomnieć pp.: prof. dr. hab. Jacka Balucha (UJ, UO), prof. dr. hab. Józefa Zarka (UŚ, UJ), doc. PhDr. Petra Rychlíka, PhDr. Ivanę Dobrotovą (UP), dr. Joannę Goszczyńską (UW), dr. Dariusza Tkaczewskiego (UŚ, UP), dr. Savę Hefmana, mgr. Lenkę Vítovą (UAM) oraz mgr. Piotra Cieciorę (UK).

Podczas dwudniowych obrad zaprezentowano 33 referaty obejmujące szeroką problematykę bohemistyczną i polonistyczną, m.in.: polską i czeską literaturę, język polski i czeski oraz polsko-czeskie i czesko-polskie związki kulturowe, literackie, językowe i historyczne (por. Aneks). Tematyka prezentowanych prac była różnorodna, jednak tradycyjnie dominowały referaty dotyczące zagadnień literackich (w tym ciekawe opracowania konfrontatywne); typowa problematyka językoznawcza (m.in. cenne prace socjolingwistyczne) zawarta była zaledwie w 6 pracach. Ponadto dwa referaty obejmowały problemy historii najnowszej oraz zagadnień politologicznych. Kilka referatów poruszało problematykę translatorską, trzy zaś traktowały o polskim i czeskim teatrze i filmie. Należy podkreślić, że prace reprezentowały wysoki poziom merytoryczny, były ciekawe i oryginalne.

Na uwagę zasługuje również fakt, że uczestnicy Konferencji operowali poprawną (a często wzorową) polszczyzną i czeszczyzną, a nawet językiem słowackim.

kim. Należy w tym miejscu podkreślić przygotowanie zwłaszcza reprezentacji poznańskich polonistów, dla których język czeski nie jest językiem studiów, a raczej „lektoratorskim hobby”, dlatego słowa szczególnego uznania należą się Pani mgr Lence Vítovéj, lektorce języka czeskiego na Uniwersytecie im. A. Mickiewicza w Poznaniu.

Konferencja w Pradze nie ograniczała się jedynie do zaplanowanych obrad plenarnych. Program praskiej konferencji obejmował także inne spotkania, np. w uroczej siedzibie Ambasady RP na Malej Stranie, gdzie uczestników podejmował Pan dr Andrzej Krawczyk, Ambasador RP w Pradze. Spotkanie przebiegło w miłej atmosferze – oprócz opowieści o dziejach siedziby naszej ambasady goście zostali poczęstowani „dyplomatycznym” lunchem. Równie świetnie wypadł sobotni obiad w przytulnej praskiej piwnicy „U Rudolfiny”, gdzie uczestnikom i gościom zaserwowano typową (a do tego bardzo udaną gastronomicznie) „svíčkovou na smetaně se šlehačkou, brusinkama a knedlíkem” i fantastyczne piwo. Praską Konferencję zaś zakończył ciekawy akcent artystyczny: w sympatycznym teatrzyku „Studio Damuza” (w podziemiach kamieniczki na ul. Řetězovej 10) uczestnicy i goście obejrzeli dwa spektakle: fragmenty *Trans-Atlantyka* Witolda Gombrowicza w wykonaniu Juraja Koudeli ze Słowacji oraz *Dom na granicy* Sławomira Mrożka w wykonaniu studentów polonistyki Uniwersytetu Karola w Pradze.

Konferencja stała się doskonałym forum do poznania się młodzieży polonistycznej i bohemistycznej z dwóch krajów, wymiany opinii oraz zorientowania się w pracach badawczych młodych naukowców. Większość uczestników i gości Konferencji wyraziła zainteresowanie tego typu spotkaniami w przyszłości. Być może warto nadać tej znakomitej i udanej inicjatywie jakieś ramy organizacyjne, pomyśleć o organizacji regularnych sesji studentów polonistyki i bohemistyki z Czech i Polski, wymiennie o obydwu krajach. Dużym atutem takich konferencji i wymierną ich kroniką mogłyby się stać zeszyty, zawierające referaty z poszczególnych lat. Pierwszy krok ku tego typu kontaktom został poczyniony.

Dariusz Tkaczewski, Sosnowiec–Ołomuniec

Aneks

Tematyka referatów prezentowanych podczas konferencji (w kolejności wystąpień)

1. Simona Mizerová (Uniwersytet Ostrawski): *Etykieta językowa i społeczna w języku polskim i czeskim.*
2. Renata Ponczová (Uniwersytet Ostrawski): *Porównanie polskich jednostek frazeologicznych zawierających zooaplatywum z czeskimi.*